

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

7 Quæ poñint vel non poñint esse pignori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](#)

Primo, Conventione partium; hæc vocatur *hypotheca conventionalis*. ad hanc solum opus est partium consensu, nec requiritur presentia rei, aut traditio, vt patet L. 1. π. de pignore. de hac vide multa apud Negusantium in tract. de pign. part. 3. membro 1.

Secundo, Decreto Iudicis; hæc vocatur *pignus pratorum*. ad hoc autem requiritur, vt quis mitatur in possessionem, seu detentionem rei auctoritate Iudicis vel Magistratus; vt patet L. Non est mirum. 26. π. de pignorat. act. Quidam distinguunt pignus iudiciale à pratorio; sed non esse opus hac distinctione, colligitur ex L. 1. & 2. C. de pratorio pignore, vbi omne pignus auctoritate Iudicis constitutum, vocatur pratorio, siue ante sententiam definitiū, siue post eam sit constitutum. Idem colligitur ex d. L. Non est mirum, suprà: de hoc Negusantius part. 3. membro 2.

34 Dico Secundo, *Tacitè* contrahitur, quando legis dispositione constituta est, id autem Iure communī fit multis casibus, quos enumerat Silvester v. Pignis, q. 2. & Molina disp. 52. & fusissime Antonius Negusantius parte 2. memb. 4. ex quo hæc maximè decerpit.

Primo, Qui ratione contractus, vel tributi nomine aliquid debet fisco, seu Principi, eius bona omnia sunt tacite illi hypothecata. Negusantius num. 113. Excipitur minor, qui si à fisco aliquid emerit, sola res empta manet hypothecata pro pretio. quando autem ratione criminis bona ipso facto sunt confiscata, non censurant hypothecata, sed debita fisco, si postea feratur sententia: de quo vide Negusantium num. 115.

35 Secundo, Bona omnia mariti sunt hypothecata vxori pro dote. Idem dicendum de bonis fideiussorum, si aliqui pro dote restituenda fideiussores à marito sint dati. hæc hypotheca, & fisci, habent priuilegium prælationis, vt alii tacitus hypothecis tempore prioribus simili priuilegio non instructis præferantur: non tamen expressis prioribus; vt dictum est cap. 15. dubit. 4. Negusantius num. 108.

Tertiò, Qui dotem promisit, eius bona manent hypothecata donec soluerit.

Quarto, Bona tutoris & curatoris sunt hypothecata minori pro administratione. Negusantius num. 6.

Quinto, Bona Prælati & administratoris Ecclesiæ, pro administratione: quia Ecclesia fruatur priuilegio minoris & pupilli. Negusantius numero 120.

Sexto, Bona eorum, qui administrant res ciuitatum, pro administratione: quia ciuitas fruatur priuilegio pupilli. Negus. num. 119.

Sepumero, Bona patris administratoris aduentitia filij, sunt tacite hypothecata filio pro administratione, num. 13.

Octauo, Omnia bona defunctorum sunt hypothecata pro legatis. Idem num. 157.

Nono, Si vxori aliquid à marito, vel intuitu mariti donatum est, mortuo marito, id pertinet ad liberos communes: quod si mulier illa transeat ad secundas nuptias, omnia eius bona quæ à tempore donationis accesserunt, manent liberis prioribus oppignerari pro illa re. Idem dicendum, si marito aliquid donatum sit ab uxore, vel vxoris intuitu. Idem num. 20. & 22.

Decimò, Emptum pecunia pupilli, manet ei 36 hypothecatum pro pretio; idque cum priuilegio prælationis ante omnes alios habentes in ea re hypothecam. Idem dicendum de empto pecuniā militis. num. 163. 164.

Vndeclimò, Fructus rei conductæ sunt hypothecati domino fundi pro pensione. num. 110.

Duodecimò, Inuecta in prædium conductum sunt obligata domino prædij pro pensione soluenda, & pro damnis rei conducta illatis, siue prædium sit virbanum, siue rusticum. si tamen prædium rusticum sit, debent esse illata domino sciente, si enim ipso ignorantे illata sint, non sunt ipsi obligata. num. 128. & sequent.

Decimotertio, Adificium, ad quod restituendum vel reparandum pecunia mutuò data est, manet hypothecatum pro illa pecunia cum Iure prælationis ante alias hypothecas etiam expressas & priores, in eodem adficio constitutas, excipe tamen hypothecam vxoris pro dote; quæ si prior fuerit, præfertur. num. 162.

Decimoquarto, Nauis, ad quam extruendam, emendam, ornandam, vel rebus necessariis instruendam, pecunia est mutuata, manet obligata pro ea pecunia, sicut de adficio dictum est. num. 162.

Decimoquinto, Omnis res, ad cuius conservationem pecunia mutuò data est, manet obligata pro ea pecunia, idque præ aliis habentibus in ea priorem hypothecam, vt si quis dedit pro reficienda nauis vel adficio, vel pro nautis necessariis ad illam salvandam. Item si soluit premium vecturae mercium; si mercedem comitatu eas deducendi, &c. vide plura apud Molinam disput. 43. & 53. & Antonium Negusantium tractatu de pignore. Quædam tamen ex his non sunt ubique recepta, & in diuersis prouinciis sunt diuerse leges & consuetudines: nam in quibusdam locis, ex omni contractu venditionis, omnia bona contrahentium manent in perpetuum obligata iure specialis hypothecæ, ita vt nulla præscriptione possit hæc obligatio tolli; quæ consuetudo est valde exorbitans a Iure communī.

Dico Tertiò, Vtraque hypotheca, id est, *tacita* & *expressa*, est duplex; alia enim est *vniuersalis*, alia *particularis*. *Vniuersalis* est in qua omnia bona obligantur, quod intellige non solum de præsentibus, sed de futuris, quæ pro tempore habuerit; vt patet L. fin. C. Quæ res pign. obligari possint, hæc tamen non impedit quin res possint libere vendi; quia in locum eius succedit pretium. *Particularis* est, quando res certa obligatur, hæc semper afficit rem, ad quemcumque perueniat, donec debitum fuerit solutum, vel obligatio condonata, vel præscriptione extincta.

DVBITATIO VII.

Quæ possint vel non possint esse pignori.

R Esondeo & Dico Primò, Ea non posse esse 39 pignori, quæ non possunt vendi; vt Ecclesia, cœmeterium, sepulchrum, L. 1. §. vltimo, 7. Quæ res pign. vel hypoth. Ius etiam patronatus non potest oppignerari. cap. Bartoldus, de sententia & re iudicata. Ratio est, quia non est res, per quam debitum pecuniarium possit compensari. unde etiam castrum, aut villa, cui hoc ius est annexum.

Bona Ecclesie.
annexum, oppigneretur, Ius tamen patronatus non censetur oppigneratum; & præsentatio manet apud priorem patronum. Si tamen res illa, cui hoc ius annexum, vendatur, simul etiam ius istud transfertur, & præsentatio incipit pertinere ad emptorem: quia accessorium sequitur principale. Mobilia pretiosa cultui diuino dicata, vt calices, casulae, item immobilia, non possunt oppignerari, nisi ex causa necessaria, & cum debita solemnitate; vt si aliter vel debita solui nequeant, vel capitii Ecclesiæ liberari, vel fame oppressis subueniri: quia in his & similibus casibus etiam vendi possunt. vide suprà cap.24. dub.10. Possunt tamen obligari titulo hypothecæ generalis, vt colligitur ex capite Nulli. de rebus Ecclesiæ alienandis vel non alienandis. vide Siluestrum v. Pignus. num. 3.

Homo liber.
40 Homo liber non potest oppignerari, vt patet cap.2. de pignor. si quis tamen sit captus, potest scipsum tradere in pignus pro preio, quod aliis nomine ipsius perfoluit; idque donec pretium vel obsequio vel pecunia restituerit; potest tamen homo liber dari obes, præserit in causa belli, vt stetut pauci. Quod si Respublica vel Princeps, qui illum tradidit, violet pactum absque culpa obsidis; non potest idcirco interfici, (iuxta illud Exodi 23. in fontem & in sum non interfici) nec mutilari, nec flagellis cadi; quia haec sine culpa directè irrogari non possunt. potest tamen spoliari bonis, & detinerti, & in seruitute rapi, si Christianus non sit. sicut alij innocentes in bello, de quo plura 2. 2. q. 40. art. 1. dub. 7.

Fideimissor in causa criminali.
41 Part modo, qui fideiussit pro reo, cui periculum capitii vel mutationis impendebat, vt à carcere ad tempus liberetur; si reus absque culpa illius fugam capessat, non potest loca Rei poena capitii, vel mutationis, vel flagellorum plechi: quia haec sunt supplicia criminum, non solutiones debitorum. Deinde quia non intendit se ad hoc obligare, sed solùm ad penam pecuniariam, ad quam condemnaretur à iudice. Imò nec potuit se ad illa obligare, cùm non sit dominus vita & membrorum. est communis sententia DD. teste Iulio Claro l. 5. Sententiar. §. fin. q. 46. n. 18.

42 Dico Secundò. Ceteræ res oppignerari possunt ab iis qui earum liberam habent administratiōnem, huc sint immobiles, siue mobiles, siue incorporales, (vt census, debita, vestigalia, imò etiam iuridictio, quia haec etiam sàpè magno pretio estimantur) siue corporales.

43 Fruktus accessoriæ oppigneratib.
Notandum est Primi. Si agrum tuum vel aliam rem fructiferam oppignerati, etiam fructus à te latos, vel eo tempore conceptos, oppigneratos esse, & manere; etiam si interim rem illam venderis, & fructus sint ab emptore percepti, vt patet L. Quamvis 3. C. In quibus causis pignus vel hypoth. tacitè contrahatur. & L. Potio. 11. §. Si

de futura. τ. Qui potior in pign. Fructus tamen, qui post alienationem vel elocationem sati vel concepti sunt, non sunt oppignerati, nisi quādiū sunt pendentes, seu quādiū solo cohærent, tunc enim quia vnum censetur cum solo, oppignerati sunt, possuntq; à creditore vindicari, si opus sit; detractis tamen expensis, quas in re colenda conductor vel emptor fecit, L. Si fundus. 16. §. In vindicatione, τ. de pignor. postquam percepti sunt, desinunt esse oppignerati; nisi percepti sint ab herede, ad quem res illa iure hereditario devenerit. L. Paulus. 29. §. Si mancipia. τ. de pignoribus. vide Molin. disput. 529. & Silu. v. Pignus. num. 2. & 3.

Notandum Secundò, Creditorum, qui pignus ab aliquo accepit, posse illud alteri oppignerare, vt patet L. 1. & 2. C. Si pignus pignori datum sit. *Pignus op. pignorari.* Ratio est, quia potest ius suum, quod in eo pignore potest. haber, alteri in pignus dare: possunt enim iura & actiones oppignerari, simulatque tamen ipse solutionem accepit, definit secunda oppigneratio, quia definit prima, in qua fundabatur secunda.

Notandum Tertiò, Quando pignus vel hypotheca transit in dominium creditoris cui erat obligata, perire actionem hypothecariam, quam habebat in priorem possessorum: quia ipsemer iam est possessor; nisi velis dicere, illum habere actionem in seipsum. Idem dicendum quando ipse destruit vel extinguit hypothecam. Sicut si census quem Titius habet super agro Caij, erat oppigneratus Caio, & Caius illum extinguit seu redimat, refusa forte Titio, vel Sempronio cui Titius illum vendiderat, extinguitur actio hypothecaria, quia extinguitur hypotheca. Neque dici potest, fortè succedere loco hypothecæ, sicut pretium succedit loco rei, quia obligatio realis transit cum re, & cum eadem extinguitur, neque transfertur de una re in alteram, nisi expressè ita sit conuenit. Ut patet cum venditur domus hypothecata; etiam si vendatur ad destruendum, pretium tamen non manet obligatum. Confirm. Quia obligations hypothecariae sunt onerosa & odiosa; ac proinde restrigenda ad sola expressa Itaque cum alicui redditus alijquis realis simpliciter est hypothecatus, non est id vlo modo extendendum ad pretium census.

Nec obstat, quod quando redditus subest fideicomissio, etiam pretium quo redimuntur subsit; quia redditus ille no pertinet absolue ad heredem grauatum, vnde nec pretium; sed solùm habet velut vsumfructum, & tenetur illa bona transmittere in fideicommissarium absque diminutione.

Plura de his dici possent, sed ea vel ex supradictis intelligi facile possunt, vel ad forum externum pertinent; in quo magna in diuersis Provinciis legum & consuetudinum est diuersitas. Itaque haec de contractibus sufficient.

SECTIO